

Uned 23

Defnydd Diogel o Feddyginiaethau Milfeddygol

Taflen Wybodaeth

Cyflwyniad

Mae meddyginiaethau milfeddygol yn cynnwys antibiotigau, brechlynnau, llynghyrwr (anthelmintigau) ac ectoparasitoleiddiaid megis dipiau defaid.

Mae hawl gan ffermwyr roi meddyginiaethau milfeddygol cyhyd â'u bod yn cydymffurfio â Chyfarwyddiaeth Meddyginiaethau Milfeddygol.

Pwyntiau Allweddol mewn Defnydd Diogel o Feddyginiaethau Milfeddygol

Canllawiau ar gyfer Arfer Dda

- Gwnewch gynllun iechyd ymlaen llaw i atal clefydau
- RHAID i'r cynllun iechyd fod yn un gweithredol a rhaid glynu wrtho'n glos
- Ymgynghorwch â'ch milfeddyg pan rydych angen diagnosis ar unrhyw broblem iechyd anifail
- Prynwch feddyginiaethau oddi wrth eich milfeddyg, fferyllfa, neu fasnachwr amaethyddol cofrestredig yn y DU
- Defnyddiwch feddyginiaethau anifeiliaid awdurdodedig yn unig
- Prynwch ddigon o'r feddyginiaeth briodol sydd eu hangen, dim ond ar gyfer ei defnyddio'n syth
- Cadwch gofnodion priodol - mae'n ofyniad cyfreithiol
- Osgowch ddefnyddio'r meddyginiaethau'n ddiangen
- Darllenwch y cyfarwyddiadau'n ofalus, yn cynnwys y label, taflen gynnyrch a'r daflen ddata diogel
- Peidiwch â defnyddio meddyginiaeth sydd wedi pasio dyddiad dod i ben
- Cwblhewch y rhaglen driniaeth bob amser
- Sylwch yn fanwl gywir ar y label am unrhyw gyfnod lle nad oes angen rhoi'r feddyginiaeth
- Storiwch y meddyginiaethau yn ôl y cyfarwyddiadau sydd ar y label
- Sicrhewch fod eich meddyginiaethau yn cael eu storio'n ddiogel a chywir.

Arfer Pigiadu Da

Mae'r rheolau syml canlynol yn help i leihau'r peryglon o ymledu haint wrth roi pigiadau unigol neu luosog:

- Dylid defnyddio nodwyddau tafladwy lle bynnag posibl
- Sicrhewch fod yr holl offer (nodwyddau, chwistrellau, pibelli ayb) yn cael eu glanhau a'u sterileiddio* cyn ac ar ôl eu defnyddio
- Os ydych yn defnyddio chwistrell sydd angen ei llenwi o'r botel rhwng dosau, defnyddiwch un nodwydd ddi-haint, a'i gadael yn y botel er mwyn llenwi'r chwistrell, a defnyddiwch nodwydd wahanol wedi'i sterileiddio i bigiadu'r anifail
- Defnyddiwch nodwydd ddi-haint i bigiadu - byddai'n well defnyddio nodwydd newydd ar gyfer pob anifail
- Sicrhewch eich bod yn gwybod sut i roi'r pigiad

- Sicrhewch fod gennych y gyfradd ddosio gywir
- Pigiadwch drwy groen mewn man glân, sych
- Peidiwch â phigiadu drwy groen gwlyb, budr
- Dylid dinistrio poteli brechlynnau sydd wedi hanner eu defnyddio yn ddiogel, ac ni ddylid eu defnyddio eto
- Os ydych chi'n pigiadu eich hun, yna ceisiwch gyngor meddygol yn syth.

Yn olaf

Y RHEOL EURAIDD

DARLLENWCH LABEL Y FEDDYGINIAETH – mae pob un yn wahanol!